

REVISTA ORĂȘTEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva“ în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un sir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară 4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament că și pentru insertiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva“ institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Transportul cel nou.

Mercuri după ameazi a plecat al doilea transport de terani români strânsi de solgăbirae, notari și birae, de prin comune, la Pesta să vadă Pesta și expoziția.

Se lăudau domnii prin fițuica lor din Deva, că acest al doilea transport are să fie cu mult mai mare ca cel dintâi, să treacă peste o mii de persoane!

Când la adecă, nici vorbă.

Ei făcuseră socoata aşa, că dacă din 3 cercuri solgăbirăști au fost în stare să adune vre-o 600 de înși (nu tot Români, firește, ci de toți), atunci din 6 cercuri din care acumă merg, nesmintit o să treacă peste mijie! Au uitat însă să fie seamă în socoata lor de ținuturile de prin cari au adunat atunci, și de prin cari acum. Pentru întâiul transport li-au fost deajuns 3 cercuri (Deva, Hațeg, Petroșeni), acelea cari au în sinul lor mai multe comune cu poporul rău condus și napoi rămas în deștepăciune, ca să poată, cu minciuni și înfricări aduna 5—600, — nu le sunt însă deajuns nici 6 cercuri din alte părți, unde poporul e mai luminat și are conducători mai vrednici, ca să mai poată aduna 3—400!

De astă-dată ei au pus în mișcare întreagă mașina de slujbaș din cercurile: Hunedoara, Geoagiu, Ilia, Baia-de-Criș, Orăștie și Pui, și numărând tot ce au putut, pe toți căți au făgăduit a merge, de prin orașe încă, abia au încirpat vre-o 400 de înși.

Dar și între aceștia, terani români neatârnători nu sunt aproape de loc!

Sunt numai notari, primari și jurați, cărora li-să pus cuțitul în coastă să vie!

Ba cu placere suntem în stare să povestim chiar multe casuri de ținută mai mult ca bărbătească, ținută de eroi, dovedită de teranii români cu prilegiul ispitei și înfricării în fața căror au fost puși!

La Șibot, spre pildă, a eșit voinișcul protopretor Fodor dela Orăștie, să mîște petrile, doară află oameni să meargă. În comuna însăși, afară de primărie, nici n'a cutedat să zică cuiva ceva, dar cum la Șibot este un ferestrău (»joagăr«) la care lucrează mulți terani români, și administratorii ferestrăului sunt străini, aici a gădit dênsul că e terenul unde s'ar putea dobândi ceva. A dobândit pe administratorul ferestrăului să facă el pe lucrători să meargă. Acela și-a încercat norocul și și-a pus în cumpăna toată greutatea și trecerea sa, să-i înduplece.

Din 40—50 de terani români însă, ce lucrează acolo, abia a putut dobândi pe 4 înși! Deși a folosit administratorul toate mijloacele de înfricare, chiar aruncare din lucru!

Teranul Simion Bînțințan din Șibot, părinte a 6 copii, care lucrează de când s'a înființat ferestrăul, și Florian Bînțințan tot din Șibot, au declarat administratorului, că deși oameni ce au lipsă de venitul după lucru de acolo,

acesta fiindu-le singurul isvor de pâne, totuși mai bucuros lasă să fie lăpădați din lucru, decât să se ducă!

Un alt teran din Balomir, al cărui nume nu l-am putut încă afla, nevoind să asculte să meargă, a fost plătit în dată de administrator, și aruncat din lucru, și teranul și-a luat crucerii și a plecat acasă, dar tot nu a voit să meargă la Pesta, spre a demonstra contra națiunii sale!

Aceasta cu terani mult-puțin atârnători, ear de cei neatârnători, prin comunele noastre mai bune de pe aici, nici n'au cutedat să se apropie duhurile necurate ispititoare!

Au umblat în ruptul capului să căștige „Călușeri“ prin Vaidei și alte comune — și n'au putut!

Ear între astfel de împrejurări, noi nu putem socoti ducerea alor câteva sute de notari, primari, jurați și printre ei căte-un om doi din cei mai proști ori rei, ca o umilire doară a nației noastre, ci mai curând ca o doavadă, că bun popor avem în cele mai multe părți și în partea lui cea mai mare!

Dacă atâta e tot ce au putut ei ridica, cu toată siluirea și încordarea ce au pus-o, — e semn bun, că poporul nostru înțelege tot mai bine și în pături tot mai largi și mai adânci, rostul treburilor, și că ce e bine și ce nu, ce se cuvine și ce nu, să facă!

Ear de astă nu putem decât să ne bucurăm și să felicităm pe scumpul nostru popor, pe cel bun!

Monumentul

lui

AVRAM IANCU.

Fondul pentru ridicarea monumentului eroului nostru Avr. Iancu, e scăpat din ghiarele peirei!

Se știe că în Martie 1894 s'a făcut prin cei-ce pe atunci conduceau „Foaia Poporului“, un cald apel către poporul român ca să contribue cine cu cât poate pentru întemeierea unui fond din care să se ridice eroului Avram Iancu la mormânt o cruce, un monument, mai potrivit.

Apelul a aflat răsunet frumos. Poporul a început din toate părțile a trimite sumule de bani la Sibiu pentru numitul fond. S'a adunat în scurtă vreme aproape 4000 fl.

Cuvernul unguresc s'a pus pe griji. Această adunare de bani pentru un erou național de toți iubit, e un mijloc foarte «primejdios» de așa și deșteptat poporul, — și zicea el! Aceasta are să urmeze poate ani de-arîndul. Trebuie să-i pun capăt în un chip oare-care și sub vre-un cuvînt ceva.

Zis și făcut. Tocmai la un an dela data apelului, a urmat, în Martie 1895, ordinul ministrului de interne Perczel, prin care se da poruncă de urmărire contra tuturor celor ce au adunat bani spre acest scop: ei să fie pedepsiți, ear banii confiscați!

In multe părți adunătorii au fost isbiți de această poruncă volnică și azi dovedidă prin însuși același minister de interne, ca o poruncă nedreaptă, nelegiuță!

Dar nu numai singuraticii adunători, ci și cei dela centru, administratorii fondului, să fie luati la răspundere, pedepsiți și toți banii dela ei confiscați!

Di Tit Liviu Albini, administratorul fondului la Sibiu, a fost chemat la primărie și întrebăt în chestie. D-sa a răspuns că întrând în Decembrie 1894 în temniță, a dat fondul în seamă lui Ioan Moța, colaborator la „Foaia Poporului“, care singur poate da seamă de fond. S'a înștiințat despre aceasta ministrul. Ministrul, ca nu cumva să scape prada din mâna, a poruncit să fie făcut răspunzător alătura cu dl Moța și dl Albini. De nu s'ar putea scoate banii dela unul, să se poată dela celalalt. În 29 Iunie 1895, primarul Sibiului, a adus, în inteleșul îndrumării prime, judecată, prin care dl Liviu Albini se osândește la 5 zile temniță ordinată, dl Moța la 3 zile, și banii să-i dee în seamă în timp de 15 zile! Său făcut recursuri.

Di Albini și-a luat avocat, pe domnul Dr. Amos Frâncu din Sibiu, care a pregătit un recurs strălucit, —

Di Moța însă, nu și-a luat avocat, ci l-a scris însuși recursul, românește.

Aceasta nu i-a plăcut dlui ministru, pentru că i-a făcut de lucru: la vre-o lună dela înaintare, ministrul a trebuit să trimite recursul românesc al lui Moța primarului din Sibiu, să facă bine să-l dee cuiva să-i traducă, pe plată, ungurește, și apoi să-l trimiță ear! În recursuri se arăta ce pălmuire a dreptății și a legii este această osândă, care se întemeează pe acel paragraf, care oprește cerșirea pe drumuri și prin comune fără îngăduință, pe când aci n'a cerșit nimici, ci s'a făcut o colectă pentru un monument, lucru iertat de lege!

Recursul a avut efect. Ministrul s'a văzut strâns cu ușa, și s'a hotărât să se tragă napoi din fața prea îndrăsnetei nelegiuri ce era să se săvîrsească, confisând fondul.

Luni, în săptămâna aceasta, dl I. Moța a primit la Orăștie, și dl Albini va fi primit la Cut, răspunsul ministerului de interne, prin care se nimicește judecata adusă de primăria din Sibiu, și acuzații se scot de sub orice fel de urmări mai departe, pentru că jafita lor nu poate fi pedepsită pe temeiul paragrafului după care fusese pedepsită, ca „cerșire“ fără îngăduință.

Astfel fondul, pe atunci de 3780 fl. 65 cr. și 330 lei, 50 bani, este mantuit!

Ministrul s'a retras înfrânt din atacul ce l-a pornit tot el asupra fondului.

Pe dl I. Moța însă, tot nu l-a lăsat să scape teafăr de tot din hărțială.

Prin aceeași sentență, prin care îl scapă de pedeapsa primăriei din Sibiu, ii croște o altă pedeapsă și anume o amendă de 100 fl. v. a. pentru că în recursul seu românesc ar fi folosit cuvinte aspre, „vătămoare“! Nu spune însă ministrul cari sunt acele cuvinte, și cine s'a simțit atins prin ele?

E drept că recursul a fost aspru, a fost o îsbucnire de revoltă în fața unei fapte despre care esti până în fundul inimii incredințat că e o neleguire strigătoare la cer, ceea-ce o arată azi însăși sentența ministerială, care

nimicește judecata cea nedreaptă care a revoltat pe recuranți. Cum apoi știam că acea judecata e a căsăt la însași porunca ministrului către care ne adresam fără speranță, așteaptă ministrul să fi vorbit cu el cu mâinile încrucișate pe piept, în ton plângător, umilit? Care Român ar fi scris bland, în fața unui atare fapt? Nu cuvinte «vătămoare», ci adeveruri crude li-se spunea în recurs, și încă într'un recurs scris românește, — eată pentru ce recuranțul a fost de nou pedepsit.

Dr. Weigand la Orăștie.

Dumineca trecută pe la 5 dupămează, a sosit, de tot pe neașteptate, la Orăștie, ilustrul oaspe al Românilor din Ardeal Dr. Weigand. A venit dela Mărtinești pe jos, peste dealuri, însoțit numai de un teran.

Aci a cercetat pe dl Dr. St. Erdélyi unde a întâlnit apoi și pe dl Aurel P. Barcianu. Dni Erdélyi și Barcianu au vestit îndată intelligență română din loc despre sosirea valoiosului oaspe, poftindu-o la o mică întrunire pe de seară la otel Csósz, unde dl Weigand era încazurat.

Arătând dl Weigand dorința de-a putea vorbi cu doi terani din partea locului, și anume de aceiai cari nu știu carte și n'au fost la milă, — dl Barcianu i-a dus îndată pe doi, unul din Orăștie, altul din Cigmău, aflându-se din întempiare aci. Dl Weigand i-a primit pe rând, luându-și dela dinșii informațiile de care are lipsă în studiul seu.

Seara pe la orele 7, un frumos număr de domini și dame române din loc, erau întruniti la otelul Csósz. Poftit fiind, iubitul oaspe a venit și d-sa, și a fost primit cu vîi aclamații de „trăiască!“ După rocomandații și după ce învățatul profesor s'a întreținut nițel cu cei de față, întrebând despre deosebite cuvinte cum se rostesc în părțile acestea a locului, a sosit musica și a început imnul german «Wacht am Rein», apoi «Deșteaptă-te Române!» și imnul săsesc «Siebenbürgen sūsse Heimat»..

După cari dl Stefan Erdélyi ridicând păharul salută pe ilustrul oaspe, care ca să cunoască pe un popor iubit, nu întâzie a părăsi pe ai sei, în mijlocul căror ar putea afla bucurie, măngăiere și recreație în puținul timp liber ce are. Mulțumindu-i pentru interesul ce ne poartă, și dorește călătoria fericită, căci glorioasă este deja, pe cariera, ce i-a croit!

Intr'acea ne aștepta o nouă bucurie.

Călușerii români din loc, aflând despre sosirea unui oaspe strîin atât de iubitor de popor, au venit și ei să-i arate semnul lor de dragoste și cinste, să joace înaintea lui. Muzica tocmai cântă „Marsul lui Mihaiu-Viteazul“, când ei, 12 flăcăi, toți unu ca unu, înalți, voini și curătei, cu un vătav în frunte, intră în sală în frumosul lor costum călușeresc, și așezându-se în cerc în mijlocul salei, își începură eroicul joc „Călușerul“ și „Bătuta“, și l-au jucat într'adevăr cu o insuflare și acurateță uimitoare!

Dl Dr. Weigand nu-i putea din destul arăta bucuria și lauda la adresa mândrilor jucători, și s'a mirat întrelegend că tot așa, în același costum ușor, joacă și la Crăciun din curte în curte. D-sa a intrat în mijlocul călușerilor, s'a uitat la hainele lor, i-a întrebat despre cum sunt ei întocmiți etc. și le mulțumi pentru frumoasa surprindere ce i-au făcut, căci pân'aci n'a văzut încă jocul călușerilor.

A urmat apoi petrecerea mai departe cu insuflare tot mai pronunțată. Dl Dr. A. Muntean dete expresiune durerii, că pe când alții își sărbătoresc amintirea faptelor lor de o miile de ani, noi trebue se sărbăram amintirea unei cufundări de o miile de ani în noianul uitării din partea tuturor, afară de noi însine! Atâta vreme am fost lăsați numai de noi însine! Astăzi însă puternicul element german de cultură, își întinde mâna ca să rupă nișel vîlui uitării, și să împrăștie departe peste teri, cunoștinte despre noi. De aceea D-sa

închină pentru înaintarea și îsbânda culturii germane și a vrednicului ei reprezentant în mijlocul nostru, dl Dr. Weigand!

Adânc impresionat de atâtatea semne de iubire, dl Dr. Weigand dete expresiune mulțumirii și bucuriei sale prin următoarea cuvântare ținută într-o românească foarte corectă:

«Imi pare bine, că venind în mijlocul D-Voastre am avut ocazie să Vă cunoasc frumoasele obiceiuri și ospitalitatea.

Călătorit-am prin Macedonia și Istrăia, am fost în anul trecut și prin Bănat, și din toate părțile am dus cu mine impresiuni plăcute despre teranii români, dar mărturisesc că nicărea n-am avut fericirea și bucuria să fiu așa de plăcut surprins de teranii români ca aici.

Am fost surprins de costumele și jocurile D-Voastre eroice și am fost și mai plăcut surprins de onoarea ce mi-am făcut, adunându-Vă în timp așa scurt un număr așa de considerabil.

Asupra D-Voastre se răsfrângă onoarea ce mi-am făcut, căci prin aceasta dovediți calitate, cu cari alte popoare ar fi fericite să se poată mândri.

In ce privește laudele aduse mie, nu le merit. Căci e datoria fiecărui om să lucreze, să facă ceva. Unul își alege plugul, altul carteau și altul altceva. Eu mi-am ales carteau, pentru aceea însă nu merit laude, căci îmi împlinesc numai datoria de om, sunt numai un modest lucrător pe terenul științific, cum e plugarul pe terenul economic. Si că dintre științe m'atras mai mult studiul limbii române, earăsi nu e meritul meu, ci e a se atribui însă acestei limbi atât de plăcute, armonioase și interesante din punct de vedere științific. Iubirea pentru această limbă m'a făcut să cutier atâtatea ținuturi locuite de Români, și ea îmi va da putere, ca în anii viitori să continuă cercetările și prin celelalte țări locuite de Români, și să-mi completez studiile asupra limbii române, un lucru, căruia i-am dedicat întreaga mea activitate în viitor.

Termin de o parte mulțumindu-Vă sincer pentru surprisa și bucuria, ce mi-am causat, de altă parte felicitându-Vă pentru frumoasele obiceiuri și excelentele calități ce posedeți și Vă asigur, că până când veți păstra acestea și mândra D-Voastre limbă, Veți fi tari!

Să trăiti! Să trăească poporul român!

Urări însuflețite și aplause urmară acestei cuvântări.

După aceasta călușerii cari sunt și membri ai corului țărănesc din loc, desfășară publicul cu câteva cântări, parte într-o voce, parte în două voci, după cari au mai jucat și „Romanul”.

La dorința oaspelei să vadă și jocuri țărănești cu fete, se arangă în pripă și un astfel de joc, care asemenea plăcă mult.

Pe urmă să fură arătate de publicul intelligent, domni și dame, jocurile „Sârba” și „Hăgana”.

Au urmat ear vorbiri.

Dl L. Bercianu mulțumă călușerilor pentru purtarea lor bravă cu care ne fac atâtă onoare și bucurie. Dl Dr. A. Muntean mai ridică odată păharul vorbind de astă-dată în limba germană, pentru durarea bunelor legătură dintre poporul german și român. Dl Dr. Weigand vorbi, asemenea nemțește, pentru femeea română, ca contribuitoare la păstrarea portului, obiceiurilor și limbii, etc.

Pe la orele 11, ilustrul oaspe fiind obosit, cum venise pe jos, să retrăsă la odihnă, ear în ziua următoare a plecat mai departe la Șibot, spre Alba-Iulia etc.

*

Marți dl Dr. Weigand a fost în Alba-Iulia, unde a cercetat pe dl protopop N. Ivan, fiind primit cu multă prevenire și bucurie. Pe de seară inteligența română întreagă din oraș s-a întrunit la hotel „Hungaria” în onoarea învețatului oaspe. A fost o întunire veselă și însuflețită. Dl protopop Ivan cel dintâi a toastat pentru zelosul cercetător al limbii ro-

mâne, ear' dl Dr. Weigand i-a răspuns românește, mulțumind de bunăprimire ce i-se face. Dl R. Patița a vorbit tot pentru dl Weigand, apoi dl Dr. Neagoe (din București) pentru poporul german și cultura germană, la ce dl Weigand, știind că antevorbitorul e din România, a răspuns încinând pentru dinastia României de origine germană și pentru poporul din România.

A fost o seară plăcută și frumoasă pentru România din Alba-Iulia.

Dl Weigand a plecat de aici la Blaj și Sebeș, de unde se va reîntoarce ear' la Alba-Iulia și va pleca spre Zlatna, Abrud, Câmpeni etc. prin Munții-Apuseni.

„Asociația“ la Lugoj.

Zilele de 27, 28 Aug. n. au fost pentru Lugoj zile de înălțate sărbători culturale naționale. De întâiași dată „Asociația transilvană pentru literatură și cultura poporului român“ a trecut, cu ținerea adunării sale generale, hotarele Ardealului. Frații Bănățeni și-au și dat silință și au și reușit să acesei întemplieri o strălucire mai mare, o înfățișare de bucurie de a putea îmbrățișa frații pe frații cari, în această formă, pentru întâiași-data se cercetează, să primesc.

Cetitorii nostri cunosc din numerii 28 și 30 ai «Revistei» programul adunării și unele amănunte. Imbulzeala de material și lipsa de spațiu nu ne-au îngăduit să publicăm toate amănuntele ce primisem. Amintim însă, că inteligența din Lugoj a pregătit cu istețime și zel mare lucrurile pentru primirea lumii ce să va aduna, constituind mai multe comitete, fiecare cu însărcinări deosebite, și toate au făcut tot ce să pută aștepta dela ele ca lucrurile să reușească și publicul să fie mulțumit.

Înă Mercuri nainte de Sântă-Mărie, oaspeți mulți din toate părțile locuite de Români, sosiseră la Lugoj: din Sibiu (comitetul central), din Blaj, D-Sângeorgiu, Oravița, Deva, Reghin, Simioara, Arad, Cluj, Brașov, Venetia, Biserica-Albă, Oradea, Caransebeș, etc. Mare bucurie a făcut venirea P. S. Sale Episcopului Popaea dela Caransebeș, care în ziua de St. Marie a slugit însuși D-zeasca liturgie în biserică gr.-or.

Sedinea I. După biserică, pe la 11, s-a început adunarea. A deschis-o președintele „Asociației” dl I. M. Moldovan, vicar capitar, din Blaj, prin o vorbire în care scoatea la iveală că «adevăratele rezultate ce putem constata dela întemeierea asociației, sunt — putine și modeste» și dorește ca întâiul pas făcut de „Asociație” de-a să apropie mai cu dinadinsul și de frații bănățeni și ungureni, să fie de bun augur!

I-a răspuns dl Dr. Ales. Mocsonyi, zicând că prin venirea Asociației în Bănat, să dărâmă un zid de despărțire între frații de același neam, seteoși de aceeași cultură. Arată că

cuptea cea mai nobilă a unui popor este lupta pentru cultura sa proprie, care trebuie să fie întemeiată și e isvoritoare din simțeminte lui religioase, naționale și patriotic, cari la poporul român se și află frumos desvoltate și strins legate una de alta, formând geniul național al lui, și că până când poporul român va fi inspirat de acest bun geniu al seu, până când inteligența lui credincioasă acestuia, va ține neclintă la convingerea, că cultura poporului român are se fie creștină, națională și patriotică, până atunci poporul român, în fața tuturor primejdioilor amenințătoare, liniștit poate excla: Afără de frica Domnului, altă frică nu cunosc! (Aplause).

După cele două vorbiri a urmat alegerea comisiilor pentru examinarea raportului comisiunii bugetare și pentru stringerea taxelor de membri.

După aceasta protopopul Grozescu a cunoscut o disertație în care arată, că România de aici sunt locuitorii bastinași ai Banatului.

Cu aceasta s-a încheiat ședința și s-a început înscrierea membrilor noi, dela cari s-au strâns peste 1500 fl.

Seara a fost producția de întrecere între sine a corurilor de plugari din Bănat. Au luat parte 20 de coruri, fiecare cântând căte o cântare, tot alta.

O arătare măreată și înălțătoare a fost pentru public, când, pe la 11 seara, adeca la urma întrecerii corurilor singuratici, toate la olală au cântat „Deșteaptă-te Române!“ Era ceva neînchipuit: Șepte sute patruzeci de cântăreți la un loc, cântând puternic într-national!

O comisie aleasă anume a făcut apoi judecata și a împărțit premiile. A dobândit: 1. Corul din Oravița un harmoniu (premiul familiei Mocsonyi), 2. Corul din Belinț o colecție de compozitii române (premiu dat de compozitor); 3. Corul din Ticvanul-mare un

păhar de argint, 4. Corul din Toplovetul-mare o flaută; 5. Corul din Ictar o violină (aceste din urmă trei premii au fost date de «Reuniuniunea rom. de cântări din Lugoj»).

*

Sedinea II s-a ținut Vineri, după părăstasul sărbători în amândouă bisericele pentru George Barițiu.

S-a ascultat raportul comitetului, prin dl Dr. V. Hossu, și s-a aprobat întru toate, afăndu-se toate în rândul.

Dela membrii nou înscriși s-au adunat aproape 2000 fl.

Dl Ioan Popaea, profesor, a cunoscut o disertație despre «înființarea casei părințești asupra caracterului singuraticilor și a neamurilor». S-a ales de membru în comitet dl I. Hannia din Sibiu. În locul lui I. Lebu, și s-a primit ca adunarea viitoare să se țină la Mediaș. Români din Deva încă o ceruseră pentru Deva, dar având în vedere că în Deva s-a mai ținut odată ear' la Mediaș nu, s-a primit Mediașul.

A urmat la 2 ore banchet. Vorbiri multe și avântate. Seară teatru și concert, după concert bal, care a ținut până în zori cu multă veselie.

Osânde grele.

Vineri, în septembrie trecută, s-a petrecut la Alba-Iulia un nou proces politic.

Tinérul student în drept Aurel Ciato, fiul fostului avocat Ciato din Blaj, membru în comitetul național, era tîrât pe banca acuzaților pentru că la o întunire de studenți a ținut o vorbire în care ar fi zis: Să nu vă temeți, fraților! Doar' noi nu trăim aici părăsiti, ci încungurați din toate părțile cu Români și când va fi la ziua de lipsă, au să vie frații din România să ne ajute și c!

Pira s-a întemeiat pe arătarea unor gădini, dintre cari unul nu știe deloc românește, altul slab de tot, și cari au ascultat la ușă!

Tot procesul a fost un curat scandal. Nu s'a cercetat că oare poate se audă în odaia vecină ce se vorbește dincolo ori ba? nu s'a ascultat martorii români căta de acuzați, etc.

Procurorul a ținut o vorbire nebună de ură ungurească. Acuzațul s'a apărat admirabil într-o vorbire însuflețită românească și tinerească, încât președintele aflat de lipsă să-l întrerupă în repetate rânduri.

A fost însă osându: Un an închisoare de stat și 400 fl. pedeapsă în bani!

S'a făcut recurs la Curie prin dl avocat Ilie contra acestei osânde atât de grele aduse în urma unei per tractări că se poate de stîrbe prin volnicia tribunalului.

La Ibașfalău altă osândă grea.

Cinci Români au fost bănuți și învinuți a fi fost făptuitorii murdaririi unui steag unguresc atîrnat afară de mileniu.

In 21 a fost per tractarea la tribunalul din Ibașfalău. Pe trei din acuzați în lipsa de dovezi i-au lăsat neatenți, pe doi însă i-au pedepsit, și anume:

Nicolae Crișan a fost osândit la un an temniță ordinată și 40 fl. în bani, iar Teodor Stoica la 1 lună și 20 fl. în bani.

Sau făcut recursuri.

Din durerile noastre.

Merișor, la 17 Aug. 1896.

Onorată Redacțione!

Adeseori cetesc în foile noastre, că: „Să nu cumpărăm dela Jidani!” și într'adevăr, dacă pretutindinea am împlini acele cuvinte scopul nostru cu mult mai iute l-am putea ajunge! Cumpărând cu banii nostri dela ai nostri: 1) am primi marfă bună, 2) cu ne-gostul am vorbi în limba noastră, 3) ne-am îmbogățit neamul nostru, dela care mâne pojmane să avem și noi o dobândă, 4) am săraci lipitorile jidovești și săracindu-le ar mai scădea ele, care sunt ajutorul asupratorilor, și ar mai perde și din curagiul asuprării!

Așa cred că cugetă fiecare Român iubitor de neamul seu, și tot așa cugetăm și noi cei dela munte, dară, durere, nu toti Români fac aceea ce se scrie în foile noastre binevoitoare. Ear' că nu se poate, durere, rău foarte adeseori e în noi însine.

Să spun o întemplantare.

Poporul din Merișor deșteptându-se pe înțelut a răscumpără parte de munti dela «domni», apoi și-a făcut case parohiale cu 5 chilii, apoi s-a biserică după cerințele tim-pului, apoi și-a salarizat învățătorul fără de ajutor de stat, ba în anul acesta s-a obligat că și va face și o școală nouă, corăspunzătoare! Si toate acestea fără de a cere dela cineva ajutor, ori de a se înglobo pe la bânci, în datorii, ceea-ce dovedește că poporul nostru aici se află la culmea chemării sale!

Vezându-le poporul Merișorean toate aceste bune, laudabile și frumoase, dorea să aibă și un crășmar de Român, și acum vre-o trei ani slobozindu-se crășma unui Italian în arăndă, eu și bravul nostru primar Ioan Rus Androne, am câștigat pe Italian de-a preferit un Roman, cu toate că dela Jidani câpătase cu 100 fl. mai mult.

Dar' eată acel Roman pe care noi l-am părtinit, începe a ne vinde beuturi rele și scumpe, și nu e destul atâtă, ci mai începătă batjocori pe primarul, apoi pe alți fruntași, pe preot și pe toți, în sfîrșit uitându-și de numele cel bun ce poartă dela părinți, și de frații și cununii sei, se făcu de tot scandalos, trăind în concubinat cu o fată de cojocar ungurăoaică! Avu doi copii nelegiuți, și se făcu atâtă de nesuferit, că acum bătrînul lui stă gol și poporul merge ear' la Jidani! Aceste om e Theodosiu Cesar din Hațeg.

Inzadară l-am rugat să fie înăud beuturi bune, și că se poate mai ieftine ca Jidaniul, să se îndrepteze în purtare: n'au plătit nimic! Acum îl mai dăm și publicitate, doar' s'o rușina și îndrepeze, desă cu greu vom crede!

Vezându-se pe urmă fără cumpărători, fără prietenii, s'a pus să făcătă, la îndemnul concubinei sale, o arătare la gădini din Deva asupra sergentului de gădini, care de naștere e Român și care se poartă, cu feciorii sei cu tot, așa, că am fost îndestulită cu ei.

Eșind în cercetare un căpitan, ascultă mulți martori din comună și Români și Maghiari, și aflat că toate cele arătate contra gădinarilor de dl Theodosiu Cesar, au fost scornituri neadeverăte.

Nefiind destul cu atâtă și temendu-se că va fi dat de căpitanul gădăresc în judecătă pentru că a învinuit pe nedrept postul de gădini de aici, omul acesta s'a întorsă îndată pe altă parte, și s'a pus să părască pe cel mai mare binefacător al seu, pe dl preot la căpitanul, că preotul se află bine cu sergentul și cu gădini, că e «Daco-Român», că chiamă gădini la prânz, etc., ceea-ce n'a putut dovedi. Dl căpitan, Ungur încarnat, dă poruncă sergentului de aici, că li oprește ori-ce prietenie mai de departe cu «popa», că nici lapte să nu mai cumpere dela popa, nici foi și epistole pentru «civili» dela postă să nu mai aducă etc.

Eată isprava lui Teodosiu Cesar!

bări de front, ba studentul în filosofie Chendi a comunicat lui Dăianu și altora *cuvântul de opreliste al celor din Vaț în cehiunea accastă de importanță!* Dar' înzadar! Domnul Dăianu voia să fie «croitor» de drum nou în «politica», și — s'a dus!

Ajunsă la banchet, Românașilor nostri li-sau făcut «ovatiuni»! Erau de față și vre-o cățiva Sérbi. Au început apoi a «parla» asupra situației sub presidiul Maghiarului Bottlik Józka (fost president la «Egyetemkör»). S'au întăles bine și unii și alții. «S'au înșirat «gravaminele» cu toții, apoi s'au pus pe — benchetuit!

Se înțelege faptul mai marcant al serii a fost „fraternisarea”. Au beut cu toții «Bruder».

Conclusul final a fost, ca Ungurii să convoie o conferență generală a tinerimii genuine maghiare, la care apoi și Români să iee parte în număr complet, și pe baza unui program convențional, să se decreteze o «acțiune comună».

Că aceasta nu s'a întemplat, a fost numai neîntelegerile ivite între studenții maghiari, cărora li-s'a imputat din părți competente «româno-filismul».

Dăianu a rămas numai cu lauri de a fi «fraternisat» cu Maghiarii.

Tinerimea l-a răsplătit pentru acest «nobil» fapt de «indulcire» adevărată, cu o odă, care era la timpul seu foarte cântată prin Budapesta și al cărei început este:

„Foate verde de hiran
Joacă Józka cu Dăian..“

Ei bine, dle Dăian Illés, sătă că ești vrednic de tovăresii lui Dredean Jenő, și potrivit stăpă lui Gyula-barátom?

Ear' azi vedeti cum stau lucrurile? «Indulcitorul» dorădă, în ce chip daianesc înjură pe «indulcitorii» halucinați de el!

Unde să mai pui «metamorfosele» cele cu mai multe stări și chipuri de căt cele ale unui caleidoscop, prin care acest domn a trecut deja până acum, și dă speranță de-a mai trece: Azi el însuși îndulcește, înține înjură cu gură plină pe înduicitorii visători, azi e «moderat» de căt mai «moderată» specie ce merge până la «fraternisare» cu Ungurii, mână e «intransigent» fără păreche; azi e cu trup și suflet al «Dreptății», mână e «Tribunist» țapă și vorbeste de pe cal cătră cei dela «Dreptatea», și în urmă (dela adunarea dela Lugoj încoace) car' îmbrățișat pe după gât cu hulita de ieri «Dreptate».

Mână știe-l D-zeu ce-o mai fi.

Si un astfel de om e pus redactor, „sef” al «Tribunei», având aerul de-a ajunge, ba chiar a fi om — «hotăritor»!

Falnică «Tribuna» de odinioară, ce hulă ția fost dat să te ajungă!

Tribuna retace. Din Oradea-mare ni-se scriu următoarele: «Pe când D-Voas ră, cei dela «Revista Orăștiei» sînteti acuzați de a fi în conivență cu archimandritul Goldiș, din motiv, că nu v'ati ocupat cu alegerea lui de deputat în cercul Ceica, — «Tribuna» retace cu multă prudență participarea activă la acea alegere a advocatului și secretarului consistorial Nicolau Zige, care ca delegat al conferenței naționale și deci ca membru al partidului național, nu s'a genat a primi funcționea de președinte al colegiului electoral, și cu propria sa îscălitură a preda lui Goldiș mandatul de deputat guvernamental. Pe aici toată lumea știe cine a fost și cine e Goldiș? El n'a fost nici când al Românilor, ci tot al Ungurilor, a spus-o și în programul ce l-a desvoltat înaintea soviniștilor, car' l-au candidat și l-au ales. Prin urmare alegerea lui nu poate fi considerată ca apostasarea unui credincios al partidului național, ci ca o urmare firească a politicei antinationale a unui abătut și rătăcit de mult în tabără contrarilor Dar' altfel stă lucrul cu domnul Zige. D-sa pretutindenea se gerează de mare naționalist în cercurile românești, și de mareaderent al partidului național. Oficial lui de președinte la alegerea lui Goldiș de deputat este nu numai incompatibil cu poziția sa de delegat al conferenței naționale, dar' constituie încă și crima tradării programului național. De ce «Tribuna» a retacut faptul acesta? De ce l-au retacut «Gazeta Transilvaniei» și «Dreptatea»? Răspunsul este ușor de ghicit pentru cei-ce știu raporturile intime ale dlui Zige cu «puritanii» combatanți ai vechilor «tribuniști».

CORESPONDENȚĂ

Simeria, 1 Septembrie n. 1896.

Onorată Redacție!

Unii ungurași vîrbiți printre noi pe sate, numai pentru că fac, vezi Doamne, și ei parte din viața stăpânitoare, și bat în chip ordinar joc de Români. Lămurit o dovedește aceasta și întempliera pe care îmi iau vœu a o împărtăși onoratei redacționi.

La birtul de lângă podul Simeriei, este un cărcimăr ungur, Somogyi. Acela zice că solgăbirul Csalai din Deva, i-ar fi dat dreptul de a zălogi pe toți acei călători, cari dau de mânăcare vitelor pe marginea drumului, lângă birt. Nu se știe, că numitul fisolgăbiru avut-a sau nu a avut mintea de a da astfel de drept unui cărcimăr, s'a văzut însă și se vede că cărcimărul Somogyi și zăloghește cu grosul pe oamenii călători care dau de mânăcare vitelor pe marginea drumului, și pedepsește, și banii de pedeapsă îi jine pentru sine — dară nu pe toți, ci chiar numai și numai pe Români.

Așa în săptămâna trecută a zălogit pe un cărăuș din Romos, firește Român, ce venia dela tîrgul Hațegului. Mai nainte cu ceva pe alții, eară Român, i-au făcut de 'iau plătit lui o pedeapsă de căte 30 cruceri.

Ciobotarii de ungur din Orăștie și »borviz-arii, fiindcă sunt oameni de neamul lui, încă și pentru el, pot să-și hrănească în deplină tîgnă vitele pe marginea drumului, că nu le zice și nu le face nimic.

Ar fi bine ca oamenii nostri să-și tragă seama, că cine are dreptul de a-i zălogi și pedepsi și numai după aceea să dea zălog și să plătească la pedepse, și mai cu seamă să pretindă sus și tare, ca *inscripția că nu iertat a da de mânăcare vitelor pe marginea drumului, să fie făcută în românește*.

Un cărcimăr, cu privire la ținerea în curătenie a drumului de pe lângă el, poate avea cel mult dreptul de a face arătare, dară a zălogi și pedepsi — nu!

Asupra jupânușului s'a făcut altfel arătare la pretură.

Manasie Iar.

Volnicia dela Șișești!

De ani de-arendul, poporul din comunele vecine Șișeștilor, și chiar din mari depărtări aleargă la Sântă-Mărie în număr mare la biserică cea pompoasă din Șișești, mai ales dacă stie că Părintele Lucaciu va celebra d-zeasca slujbă.

In ștan la îndemnul mai multor țărani inteligenți și însuflați, să făcuseră întînse pregătiri printre popor, ca, mai vîrstos ca altădată, să se adune la Șișești, să facă un pelerinaj deosebit, nădejdînd să audă ceva din rostul părintelui Lucaciu și privitor la stările treburilor noastre naționale. Zbirii stăpânirii însă au prins de veste, și îndată au luat măsuri pentru zădărnicirea îngărmădirii de popor pe ziua numită la Șișești.

Cordoane de gendarmi au încunjurat comuna și au oprit intrarea în comună! Mai mult! Cimitirul l-au umplut de gendarmi (vre-o 40—50) cari cu baionetele opreau intrarea poporului în biserică!

Abia vre-o 1000 de însă putuseră, din comună, întră în biserică înainte de înciderea cu gendarmi, alte mii însă, venite din jur, au fost opriți ori afară de sat ori pe lângă biserică!

Eată o mișcie ne mai pomenită: să nu lași oamenii nici să intre la sfânta rugăciune.

Dr. Lucaciu va face totul pentru a primi satisfacție pe seama poporului nedrepătat în chip așa revoltător!

NOUTĂȚI

Expoziție în Cugir. Când cu adunarea desprățemântului Orăștie al «Asociației» la Cugir, se vor expune și lucruri de mână femești, spre premiare, ca la Hunedoara. Stim însă că în Cugir avem și un frumos număr de măiestri de tot felul. Nu ar fi oare bine, ca și măiestrii români să aranjeze o mică expoziție de lucruri de ale lor? Noi credem că da. Ar fi spre binele lor însuși, atrăgând lăurea amintie a publicului asupra lor. Cele mai bune ar fi și preiațe. De premiare am îngrijit noi. Rugăm pe inteligența română din Cugir și pe domnii măiestri să se gândească asupra acestui lucru și dacă pot să-l execute. Noi am dat numai ideea. De-o vor face, un bun lucru vor face!

Representația teatrală din Băiața, ținută Dumineca trecută, după cum afișăm, a reușit peste așteptare bine. Toți diletanții au jucat cu pricepere, spre obstească mulțumire. În deosebi însă bine a jucat dl inv. G. Perian. Public foarte mult. Venit frumos.

Fabrica de spirit a dlui Schuleri din Orăștie, a ars Sâmbăta trecută, azi săptămâna, după ameazi, pe la 4. A fost un foc grozav. Se crede că ar fi fost pus de cineva. A ars mălaiu, ovăz, spirit și mașini în preț de vre-o 2500 fl. Fabrica a fost, firește, asigurată. Se va construi de nou.

Foc în Turdaș. Joi după ameazi, pe la oarele 6, a isbucnit în Turdaș un foc puternic, iscat din șura unui om care dusese un car de cărbuni întrânsa și, aşa zic țărăni, cărbunii n'ar fi fost stinși toți. Oamenii erau la câmp. Focul, fiind edificile prăjite de căldura de peștezi, s'a lăvit repede, și în vreme de vre-un ciasă și jumătate a prefăcut în cenușă 4 case, 4 suri, grajduri, clăi de fén, paele și tot din curțile alor 4 familii! Asigurat n'a fost nimic. Paguba e mare.

*

Bravo dle Bekescu. Am isbutit a afla, cătă «lume» a putut aduna dl pretor Beke din cercul seu pretorial, al Geoagiuului, ca să meargă la «milieu» la Pesta cu transportul de Mercuri. Eată cătă: din cercul notarial Poiana: nici un om și nici macar vr'un primar; din notariatul Balșa: 1 birău (cel din Ardeu); din notariatul Geoagiuului, «inima» cercului: 6 birău. Suma totală din pretura Geoagiuului a dlui Beke e mare «binevoitor» nației românești, că «n'a voit» să o umilească ducând mai mulți la necuratul acela de milineu, (ei, la naiba, nu rideți ci credeti), și pentru aceea noi, ca unui om atât de «fejes» între cei de o viață cu dinsul, și și sūtem recunoscători și-i facem chiar onoarea de a-i da de aici încolo o terminație românească numelui, zicându-i la isprava ce-a făcut: Bravo dle Bekescu!

Romosenii la mileniul. Din Romos s'au dus la mileniul mai mulți ca din toată preitura dlui Bekescu, și anume 5 însă: Ioan Măriuț (pentru că vrea să fie birău și de aceea «se pună bine») Ioan Munteanu (vrea să fie cassar), Vasile Drăgan și George Bogdănesc (care nu știm ce gândesc) și... pe cel din urmă am putea să nu-l mai numim, e N. Dubles, notarul suspendat, care acum face dlui Fodor slujba pe care copoul credincios vînătorului în așteptarea de a fi răsplătit cu vre-un os de ros!

Vom urma cu rapoartele și despre alte cercuri. Rugăm pe Români buni să ne scrie din toate părțile, ca să sbiciuim pe clătinății ce ne-au făcut rușine!

Kimpeán Péter. Ne-am arătat mirarea noastră că preotul din Fornădie cunoscut de noi până acum sub numele de Petru Cămpéan, s'a dus și dinsul la Pesta. „Hunyad” din Deva îl atacase pentru că a făcut pe-acolo și ceva «ocoșaguri» băgând vină la măncări, și-i doria poftă bună acasă la mămligă. În numărul trecut al lui «Hunyad» aflat o declarație a numitului preot, în care zice că toate relele ce le-a spus «Hunyad» despre el, nu sunt adevărate, că doar' el «a măncat foarte bine» din cina aceea din Pesta; că are chiar de gând să mai meargă; că cele spuse despre el au de gând să-l negrească înaintea «Nagyágos-ur»-ului alișan; protestează că cineva să tragă la îndoelă «patriotismul» lui, ba aşa mai printre dinți flueră și opinia publică românească și foile românești care osândesc pe cei-ce fac ca el, etc. etc. și subscrive toate acestea cu „Kimpéan Péter”... Adecă se aruncă desnădăjduit în brațele celor dela Deva, tremurând par că de frică că o să le peardă «grăția». Mărturism că nu înțelegem rostul acestei lăpădări de neamul seu și cerșire de grăție și lingere de talpe pe la cei «domni», — dar' azi nu ne mai mirăm de ea. Un domn ce cunoaște bine pe popa Cămpéanu, ne scrie mai multe despre el, și între altele ne spune:

«E, dle redactor, un scăpat. Om cu cultură puțină, moralist cu norme. Ajuns preot, a fost cuprins de dorul nebun de a se îmbogății iute și tare. A început a face fel și fel de «geșefuri» trăgându-se în degete cu Jidovii, și pe urmă să scăpa de-a făcut cam prea multe în «geșefurile» sale, așa că cu tot poporul e certat, și e încurcat și amenințat de telurite procese din cari poate să iașă foarte prost. De teama aceasta se lin-găsește acum pe lângă cei dela Deva, ca doar' la vro vremu de nevoie să-i aibă întru ajutor! să mai scape de unele urmări ce ar fi altfel să-i cadă greu pe cap!...

Acum înțelegem! Așa fiind, du-te, dle Kimpeán Péter, firăte bine, lapădă-te de noi de toți, că aceasta o să-ți ajute. Așa nu te pismuim, nici ne pare rău de apostasia d-tale.

*

Nou medic la Orăștie. În 2 August, azi săptămâna, s'a ținut la pretura din loc »alegere« de medic cercual pentru comunele Căstău, Beriu, Sereca, Orăștiora, Sebisel vechiu și nou, Grădiște, Costești, Ludești, Bucium, Turdaș și Pricaz, cerc curat românește. Erau trei concurenți, un Neamț, un Român și un Ungur, toți trei cu calificări. Protopreitorul Fodor (eară Fodor) însă, în chip »patriotic« milenar a băgat vină și Românlui și Germanului, că unu-i militar, altul 'i-a sosit prea târziu rugarea, etc., și n'a voit să pună în candidație decât pe Ungurul (de cei noi) Dr. Adorján Menyhért, medic în cercul Geoagiuului, care a rămas »ales«, nefiind pe cine alege pe

altul! »Alegerea« va fi protestată, ca fiind o curată bătăie de joc din partea acestui proprietar încrezut și îndrăsnet la toate realele!

Noi ca noi, că încă suntem dedăți cu de acestea, dar' concetenții Săsi se pot mai ales felicita de acest cas, după ce, cu tot punctul, cu toată tinuta lor »circumspectă», după toate fraternisările pe la excursii «Carpatine» și »sfintiri« de poduri la Geoagiu etc. — sună tot ca și noi de luat în considerare de cătră »amicul« preot Fodor!

Librărie în Orăștie. Dl H. Graef, librărin Orăștie, se recomandă on. public român a-i servă cu orice fel de cărți românești, precum și cu unele de scris și hârtie și tipărituri de tot felul. A să cetă inseratul d-sale de pe față a patra a foii.

Politica de — colopar!

Brad, 24 Aug. 1896.

D-le Redactor!

Forța vitează să facă colopariul nostru din Brad László István, după ce s'a mai împăiat puțin și și-a crescut fiorii cu crișerașii adunători dela Români. Dumnealui, colopariul adecă, totdeauna când vine vorba de treburi românești se mână și se născocorește ca cuprins de alte celea. Așa mai de cu primăvară, când cu protestele contra milleniului, făcea tot spume la gură prin boltă fiororii de năcaș asupra noastră. Apoi la adunarea meserieșilor din luna aceasta și-a făcut de cap. Din întemplieră el e președinte la societatea meserieșilor din Brad. La sfîrșit dl Aron Radu, măiestru cisman, îl rugă să spună și românește hotărîrile aduse, căci sună mulți membri români, care nu înțeleg și în trecut încă să facă așa. Da dumnealui, colopariu, zice reștit: „as nem lesz, ha nem tetszik menjek oláhországba”, „aceea n'o fi, dacă nu v' place, cărați-vă în România!“ Si dacă dl Radu îl spuse verde, că dinsul aici plătește taxa de membru, el aici vrea să trăească și să moară ca Român, atunci se mână reu-jupânușul colopariu și schimbă față de tot, răcni „mârs, mehet ki!“ «mars, cărătel»

Cărți nouă.

A apărut fascicolul întâi din „Enciclopedia Română” editată sub auspiciile și din însărcinarea Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român de Dr. Cornelius Diaconovich.

Acest dicționar enciclopedic urmărește scopul de a populariza științele și artele și de a lăbi cunoștințele folositoare în sinul poporului român și în special de a oferi publicului cetitor o icoană cât mai fidelă a întreg trecutului și a tuturor stărilor actuale ale Românilor, fără deosebire de hotare politice. »Enciclopedia Română« se lucrează de aproape 200 de autori distinși și apare în editura librăriei W. Kraft în Sibiu, în extensiune de cel puțin 2 tomuri de căte 60 coale de tipar, (format »Lexicon«, 8° mare, în 2 columne, litere »petit«), cu numeroase ilustrații și harte.

Publicarea se va face în fascicole de căte 6 coale în decurs de circa 2 ani, 10 fascicole formează 1 tom.

Redacția și editorul își rezervă dreptul, ca amăsurat cerințelor materiilor tractate și numărului abonaților, să poată da publicații o extensiune mai mare.

Abonamentele obligă la procurarea opului întreg și se pot face pe lângă achitarea anticipativă a prețului pentru 2 tomuri, pentru 1 tom ori pentru 1 fascicol. La prenumărări de 2 tomuri se acordă 25% eură la prenumărarea de 1 tom 20% rabat. Prețul de prenumărare face: pentru 2 tomuri fl. 15, pentru 1 tom fl. 8, pentru 1 fascicol fl. 1.

La prenumărări de 1 tom resp. 1 fascicol prețul tomului resp. fascicoului următor este să se achite cel mult în 30 de zile după primirea celui premergător.

Abonații primesc fascicolele franco.

După terminarea publicării opul se va vinde în librării cu un preț ridicat.

Abonamente se pot face la editorul W. Kraft în Sibiu, la despărțimile Asociației Transilvane, precum și la toate librăriile.

Deposit general pentru România la librăria Carol Müller în București, (Calea Victoriei 53), care va îngrijii expediția fascicolelor abonate pentru întreg regatul român.

Atât redacția cât și editorul »Enciclopédie Române« nu au cruxat nici o jertfă pentru a asigura succesul acestei opere mult folositoare și și-au dat toate silințele ca pe lângă un conținut bogat și redigat cu îngrijire, atât tiparul, cât și materialul de ilustrații, lucrat la cele dintâi stabilimente din Viena și Lipsca, să satisfacă toate pretensiunile juste.

Subsemnații se adresează deci către toți amicii culturii poporului român cu rugarea: de a sprința cu toată căldura această mare operă inițiată de Asociația transilvană. Pentru Redacție: Dr. C. Diaconovich; pentru editură: W. Kraft.

»Unirea« din Blaj vestește că a apărut și se află de vînzare în Tipografia seminarială din Blaj:

„Legile politico-bisericești“

din 1894 și 1895

împreună cu respectivele ordinări ministrăiale, traduse, edate și comentate la ordinul Prea-venerabilului Consistor metropolitan de Alba-Iulia și Făgăraș. Prețul unui exemplar broșurat e 1 fl. 20 cr. v. a. + pentru porto 10 cr.

Credem, că nu mai e lipsă, ca să atragem atenția clerului nostru asupra acestui op. Fără de cartea aceasta nici un preot nu poate să se acomodeze în deosebitele sale agende, după ce prin legile politico-bisericești s-au schimbat toate raporturile de drept privitor la căsătorie. În această carte, se află toate cele, de căte are trebuință preotul în urma situației nouă create prin legile aceste.

LOTERIE.

Tragerea din 29 August st. n.					
Budapestă:	1	31	55	57	69
Tragerea din 18 August st. n.					
Timișoara:	45	63	1	67	50
Tragerea din 19 August st. n.					
Sibiu:	55	48	27	85	53

CALINDARUL SĂPTĂMÂNEI
dela 18—24 August st. v.

Zilele	Călindarul vechi	Călindarul nou
Dum.	Dum. a 15-a după Ros., gl. 6, sf. 4.	
Luni	25 A. M. A. Bartolom.	6 Magnu
Marți	26 Mcii Adrian și Natalia	7 Regina
Mierc.	27 Cnv. Pimen	8 (†)N. Mar.
Joi	28 Cuv. Moise Arapul	9 Gorgonie
Vineri	29 (†) Tăier Cap. S. Ioan	01 Micol. Tol.
Sâmb.	30 PP. Al. Ioan și Pav.	11 Prot
	31 Brăul Preac. Mariei	12 Macedoniu

Publicație.

În scopul zidirii bisericii gr.-or. din Beriu se va ține la **12 Septembrie** st. n. a. c. la 8 oare a. m. o licitație minuendă în edificiul școalei.

Prețul de exclamare e **4400 fl.** planul și condițiile de zidire stau spre vedere publică în cancelaria parochială gr.-or. din loc.

Beriu, în 3 Septembrie n. 1896.

Ioan Trifon,

126 (444) 1—1 preș. comit. par.

Un scriitor.

În cancelaria d-lui Dr. Vasile Fodor, avocat în Abrud, se primește îndată, ca *scriitor*, un tinér român, care posede și limba maghiară.

Condițiunile se pot așa la respectivul avocat.

Anunț.

Un tinér român vîrsat în contabilitate și în afacerile notariale se recomandă ca adjunet pe lângă vre-un notar sau ca practican la vre-o bancă.

Posede limbile română, maghiară și germană.

Adresa la administrația foii noastre.

124 (446) 1—2

125 (447) 1—8

Miere de stup!

Să aduce la cunoștința onoratului public, că în prăvălia d-lui **Ioan I.**

Vulou din Orăștie, se află în deposit, spre vînzare, *miere de stup* de cea mai fină calitate și curată, din stupăria d-lui **Ioan Muntean**, invățător în Cugir.

■ Să vinde și în cantitate mai mică, dela $\frac{1}{2}$ kilo în sus.

Pășune!**Avis oierilor!**

Să aduce la cunoștința oierilor, că *pășunatul de pe hotarul Dencul-mare* se exarcendează începând din 1 Septembrie a. c. până în 1 Mai 1897.

Pășunea să întinde preste tot hotarul, afară de pădurile oprite și sămănăturile de toamnă.

Doritorii să o lăbă în arêndă, și mai ales oieri, sunt avisați că până la timpul hotărît au să infățeze la președintele comitetului parochial gr.-or. din *Dencul-mare*, spre înțelegere.

Plata va fi sau cu ruptul, preste tot socotită, sau după părți (dărabe), deoarece venitul de pășunat e destinat pentru leafa invățătorului.

Dencul-mare, la 9 August v. 1896.

Chiril Teacoiu,
paroch gr.-or.

121 (448) 2—

„DETUNATA“,

INSTITUT DE CREDIT SI DE ECONOMÍ, SOCIETATE PE ACTII

Sediul: BUCIUM, p. u. ABRUD (Abrudbánya).

93 (449)

Intemeiată în 1895.

11—15

Capital de actii: florini 30.000.

Primeste depunerile spre fructificare, după care solvește 6% interese fără privire la terminul de abzicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul.

Depunerile se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

Direcția institutului.

LIBRĂRIA

2—

H. Graef în Orăștie (Szászváros)

H. Graef recomandă onor. public librăria sa bogat provzută cu tot felul de cărți, anume cu: toate cărțile de învățămînt, atât pentru școalele poporale cât și pentru gimnaziu, precum și tot felul de recusite de școală: caiete și unelte de desen,condeuri, tablile, hărție, s. a.

Eară îndeosebi publicului român recomandă frumoasele întreprinderi literare ce apar la București și Craiova în România, și anume:

„Biblioteca pentru toți“ sub conducerea d-lui Dumitru Stănescu, editura d-lui Carol Müller în București. Apar în fiecare lună 2—3 volume frumoase ca infățisare și neprețuit de bune ca cuprins! Au apărut din ea până acum 76 numeri. A se vedea că sunt la »Bibliografie«. Fiecare număr costă **numai 16 cr.**

Asemenea recomandă onoratului public iubitor de literatură publicația numită:

„Biblioteca de popularisare“ ce apare în Craiova.

Director I. Hussar, editor Ralian și Ignat Samitca. A publicat până acum 21 volume (vezi »Revista Orăștie« nr. 16 a. c. la »Bibliografie«). Fiecare volum costă **numai 16 cr.**

Iubitorilor de romane le va face negreșit o placere recomandându-le:

„Biblioteca romanelor celebre“ ce a început să apară tot în Craiova la R. și I. Samitca. Tot la 2 luni un roman, de peste 300 pagini, frumos și bun, cu numai **75 cr.** volumul.

În urmă recomandă onoratului public cea mai nouă publicație, numită:

„Biblioteca nouă“ din Craiova, editată de G. Sfetea. Publică volume de căte 40—50 pagini, de cu pris ales și bun, cu numai **8 cr.** fiecare volum.

Despre tot ce a apărut nou în aceste folositoare publicații, »Revista« vă este pe cetitor la rubrica »Bibliografie« ori »Cărți noi«. Totul să poate procura dela librăria mea în Orăștie. La comandă prin postă, trebuie adăus, peste preț, un timbru de 3—5 cruceri pentru porto.

La cumpărări mai mari de hărție și tipărituri se dă rabat în semnat.